

PROIECTE DE CERCETARE EXPLORATORIE

Identificator: PN-II-ID-PCE-2008-2

PREZENTARE

Scop:

Proiectele de cercetare exploratorie urmaresc dezvoltarea cunoasterii in orice domeniu de cercetare, inclusiv stiintele socio-umane, atat prin **cercetare fundamentala** cat si prin cercetari avansate pentru dezvoltarea unor probleme complexe, de frontiera prin dobandirea de cunostinte noi cu privire la fenomene si procese, formularea si validarea de ipoteze originale, modele conceptuale si teorii.

Obiective derivate:

1. promovarea cercetarilor originale si cresterea capacitatii de cercetare, cu implicatii favorabile asupra competitivitatii internationale a cercetarii romanesti
2. cresterea numarului de cercetatori cu norma intreaga finantati prin proiecte de cercetare, precum si finantarea unor pozitii de doctorat, incurajand formarea cercetatorilor intr-un mediu de inalta calitate stiintifica
3. cresterea vizibilitatii cercetarii romanesti in plan international, in particular in cel european, prin cresterea calitatii si mai buna valorificare a rezultatelor cercetarii

Criterii de eligibilitate:

1. directorul de proiect este doctor in stiinte
2. directorul de proiect are contract de munca norma intreaga , pe toata perioada derularii proiectului, intr-o institutie de invatamant superior sau de cercetare, neexistand constrangeri de varsta;
3. costul activitatilor de cercetare aplicativa (daca exista) nu depasesc 10% din bugetul total al propunerii de proiect;
4. institutia gazda a proiectului se gaseste si este validata in Registrul Potentialilor Contractorii;
5. un director de proiect poate beneficia, la un moment dat, de un singur proiect de acest tip.

Durata:

Durata proiectului este de 3 ani.

Buget:

Sprijinul financiar acordat pentru un proiect de acest tip, pe toata durata acestuia, este de max. 1.000.000 lei.

Cheltuieli eligibile:

➤ *cheltuieli de personal* in acord cu legislatia in vigoare la datele la care se fac platile (inclusiv cheltuieli de angajator) – max. 60% din bugetul proiectului

➤ *cheltuieli indirecte* (regie)

In situatia in care propunerea de proiect este acceptata la finantare, capitolul de buget “cheltuieli indirecte” nu poate fi modificat, in plus, fata de propunerea initiala, la contractare sau pe perioada derularii proiectului. Nerespectarea acestei prevederi poate atrage necontractarea/ sistarea proiectului.

➤ *cheltuieli de logistica* necesare pentru derularea proiectului (echipamente, consumabile de laborator, cheltuieli materiale, diseminare, informare-documentare, acces infrastructura de cercetare a tertilor etc.)

➤ *cheltuieli de mobilitati* (stagii de documentare – cercetare in tara si strainatate, participari la manifestari stiintifice nationale si internationale)

Structura de cheltuieli pentru proiect, defalcata pe activitati, destinatii si categorii, trebuie sa respecte prevederile H.G. nr.1579/2002.

Structura echipei de cercetare:

Echipea de cercetare a proiectului poate include un numar de maximum 6 persoane (inclusiv directorul de proiect), fiind formata astfel:

- un cercetator coordonator (“principal investigator”), doctor in stiinte, avand o activitate stiintifica cu vizibilitate internationala;
- cercetatori cu experienta, de preferat post-doctoranzi;
- cercetatori in formare, de preferat tineri doctoranzi.

La momentul depunerii propunerii de proiect poate fi prezentata intreaga echipa de cercetare sau pozitiile pentru cercetatorii in formare pot fi libere, dar se evidentiaza rolul lor in echipa de cercetare.

Alte recomandari:

In evaluarea proiectului se va tine cont atat de performanta stiintifica demonstrata a Coordonatorului cat si cea a cercetatorilor cu experienta, membrii ai echipei de cercetare.

Se va aprecia calitatea stiintifica si gradul de noutate al propunerii de proiect, incurajandu-se abordari noi, chiar cu risc stiintific crescut dar cu potential de a produce rezultate deosebite. Se va avea in vedere mediul de cercetare, infrastructura de cercetare existenta, precum si existenta/accesul la facilitatile de cercetare critice pentru reusita proiectului. Sunt stimulate proiectele care abordeaza teme de cercetare in care echipa colaboreaza deja international. Prin acest proiect nu sunt incurajate investitiile in infrastructura, fiind apreciat modul in care se face referire la utilizarea infrastructurii existente si/sau la alte surse de finantare pentru consolidarea acesteia.

Procedura de depunere, evaluare si selectie a propunerilor de proiecte:

Depunerea propunerilor de proiecte se face intr-o singura etapa si se scriu conform cererii de finantare (formularul de aplicatie in limba romana si in limba engleza).

Etapele procesului de evaluare:

1. **Verificarea eligibilitatii:** Propunerile de proiecte primite sunt verificate, pentru a se asigura ca toate criteriile de eligibilitate administrativa sunt indeplinite, de catre personalul UEFISCSU.
2. **Evaluarea Peer-Review :** Fiecare propunere de proiect declarata eligibila este evaluata, din punct de vedere al calitatii, de 3 experti independenti, experti validati de CNCSIS, care acorda note conform fisei de evaluare. Notele acordate sunt justificate prin comentarii sumative, cu evidentierea punctelor slabe si a punctelor tari. In situatia in care, intre cele 3 evaluari individuale exista o diferenta mai mare de 10 puncte, are loc faza evaluarii in panel la care participa toti cei 3 evaluatori. Acestia reexamineaza in comun evaluarile facute initial stabilind punctajul pe fiecare criteriu de evaluare si punctajul final. In conditiile in care, panelul initial nu ajunge la consens, propunerea de proiect este data spre evaluare unui alt panel de evaluatori.
Daca intre cele 3 evaluari individuale nu se inregistreaza o diferenta mai mare de 10 puncte, atunci nota finala este stabilita de media celor 3 note acordate.

3. **Feedback:** Aplicantii sunt informati de rezultatul evaluarii propunerilor de proiecte, fiecare aplicant primind, prin email, raportul final de evaluare (daca propunerea de evaluare a necesitat stabilirea consensului) sau fisa de evaluare concatenata cu notele si comentariile acordate de toti cei 3 evaluatori, daca intre cele 3 evaluari individuale nu a existat diferenta de punctaj mai mare de 10 puncte.
4. **Sesizari:** Aplicantii pot depune sesizari cu privire la existenta unor vicii de procedura.
5. **Finantarea:** Pentru fiecare domeniu de specialitate (ex. matematica-informatica, fizica, medicina dentara etc.) in functie de punctajele obtinute, se realizeaza un clasament al domeniului. Lista propunerilor de proiecte acceptate la finantare se stabileste tinandu-se cont de punctajele obtinute, de bugetul alocat si de rata de succes.

Evaluările au caracter anonim, asigurându-se confidențialitatea și imparțialitatea experților evaluatori.

In cazul in care directorul de proiect a depus mai multe propuneri de proiect, in cadrul acestui instrument de finantare, la aceiasi competitie, iar acestea intrunesc punctajul stabilit pentru acordarea finantarii, directorul de proiect trebuie sa opteze pentru finantarea unei singure propuneri de proiect.

Principalele obligatii ale partilor:

➤ **institutia gazda:**

1. anunta finantatorul orice modificare a statutului directorului de proiect in raport cu specificatiile din criteriile de eligibilitate;
2. sprijina directorul de proiect in implementarea proiectului

➤ **directorul de proiect:**

1. transmite finantatorului toate rapoartele solicitate, la timp si in formatul cerut
2. anual, intocmeste un raport de autoevaluare care va fi sustinut public intr-un cadru stabilit de finantator
3. indeplineste criteriul minim de performanta asteptat (pentru un proiect tip cercetare exploratorie criteriul minim de performanta este reprezentat de numarul de articole acceptate spre publicare in reviste indexate ISI/baze de date internationale, numar ce trebuie sa fie egal cu numarul cercetatorilor cu experienta din echipa de cercetare)

4. prezinta transparent modul de finantare a pozitiilor de cercetare
5. mediatizeaza activitatile si anunta pozitiile vacante in proiectul de cercetare (inclusiv pe site-ul www.mct.ro/jobs)
6. mentine actualizat CV-urile membrilor de echipa, in portalul: www.cercetatori-romani.ro
7. pe perioada contractului de finantare, directorul de proiect este inregistrat in Registrul National al Evaluatorilor avand obligatia sa mentina actualizat CV-ul de evaluator si sa participe la procesul de evaluare, la solicitarea autoritatii contractante, pe perioada derularii proiectului de cercetare, cu respectarea conflictului de interes
8. asigura existenta paginii de web a proiectului in limba romana si limba engleza.

➤ **finantatorul:**

1. asigura o finantare continua, in conditiile legii, in functie de indeplinirea criteriilor de performanta;
2. decide daca proiectul va fi sau nu continuat in situatia in care statutul directorului de proiect s-a modificat
3. pune la dispozitie portalul www.cercetatori-romani.ro
4. asigura accesul la instrumentele de suport specifice de mobilitate, pentru sustinerea de lucrari acceptate la conferinte internationale in strainatate

Institutia din care face parte directorul de proiect, prin semnatura persoanelor autorizate (rector/director, director economic/contabil sef) si prin semnatura directorului de proiect certifica, pe propria raspundere, legalitatea si corectitudinea informatiilor cuprinse in cererea de finantare, acceptarea defasurarii respectivului proiect in cadrul ei, punerea la dispozitia proiectului in cauza, a resurselor indicate in cererea de finantare, angajamentul de a sprijini desfasurarea proiectului in bune conditii.

GLOSSAR DE TERMENI

Cercetarea fundamentala – activitate desfasurata, in principal, pentru a dobandi cunostinte noi cu privire la fenomene si procese, precum si in vederea formularii si verificarii de ipoteze, modele conceptuale si teorii.

Cercetarea aplicativa - activitatea destinata, in principal, utilizarii cunostintelor stiintifice pentru perfectionarea sau realizarea de noi produse, tehnologii si servicii.

Cercetarea interdisciplinara implica diferite discipline intr-un mod care le stimuleaza sa depaseasca granitele disciplinare pentru a crea noi cunostinte in procesul de rezolvare a unei probleme specifice. Aceste discipline au la origine paradigme de cercetare diferite si totusi lucreaza impreuna pentru a crea cunoastere noua. Noile cunostinte si teorii sunt rezultatul unui efort de cercetare comun, si nu vor reprezenta monopolul unei discipline sau a alteia, fiind rezultate integrate.

Cercetarea transdisciplinara implica proiecte in care contribuie atat cercetatori stiintifici, cat si alti participanti, precum manageri sau chiar reprezentanti ai publicului. Acestia au un scop de cercetare comun si contribuie la crearea de noi cunostinte si teorii. Transdisciplinaritatea combina interdisciplinaritatea cu abordarea participativa. Spre deosebire de interdisciplinaritate care pune la un loc diferite expertize *stiintifice*, abordarea transdisciplinara aduce in interiorul activitatii de cercetare si participanti din afara mediului academic.

Cercetarea de frontiera are ca scop crearea si dezvoltare de noi cunostinte si instrumente. Cercetarea de frontiera nu tine seama de granitele disciplinare. Poate sa implice cercetare multi-, inter- sau trans-disciplinara care reuneste cercetatori cu pregatire disciplinara complementara, utilizand, tehnici, metodologii si instrumente teoretice si conceptuale diferite.

Cercetator cu experienta – cercetator avand titlul de doctor obtinut, aflat in stagiul post-doctoral sau imediat dupa finalizarea stagiului.

Cercetator in formare – persoana care are pregatirea formala ce ii da dreptul sa se inscrie intr-un program de doctorat sau este doctorand.

Organizatia de cercetare este o entitate, spre exemplu o universitate sau un institut de cercetare, indiferent de statutul sau legal (de drept public sau privat) sau modalitatile de finantare, al carei scop principal este de a conduce activitatile de cercetare fundamentala, cercetare industriala sau dezvoltare experimentală si de a disemina rezultatele sale prin activitati de educatie, publicatii sau transfer tehnologic; toate profiturile sunt reinvestite in aceste activitati, diseminarea rezultatelor sau activitatea de educatie; agentii economici care pot exercita o influenta asupra unei astfel de organizatii, in calitate de, spre exemplu, actionari sau

membri, nu vor beneficia de acces preferential la capacitatile de cercetare ale acestei entitati sau la rezultatele cercetarii generate de aceasta.

In plus, organizatiile de cercetare care desfasoara atat activitati economice, cat si activitati non-economice, trebuie sa tina contabilitate separata pentru cele doua activitati, pentru a se evita finantarea indirecta a activitatilor economice de catre activitatile non-economice. Daca aceasta conditie nu se respecta, atunci si finantarea acordata pentru activitatea non-economica principala (1) este de natura ajutorului de stat iar organizatiile de cercetare sunt calificate drept agenti economici (2).

(1) Prin activitate non-economica se intelege:

- activitati educative pentru perfectionarea resurselor umane;
- activitati de CD independente sau in colaborare pentru extinderea cunostintelor si o mai buna intelegere;
- diseminarea rezultatelor cercetarii;
- activitati de transfer tehnologic (vanzarea de licente, crearea de spin-off-uri sau alte forme de management al cunoasterii create de organizatiile de cercetare), daca sunt de natura interna, toate veniturile din aceste activitati fiind reinvestite in activitatile principale ale organizatiei de cercetare. Prin natura interna se inteleg situatiile in care managementul cunoasterii in cadrul organizatiilor de cercetare este realizat de un department sau alta forma de organizare subordonata organizatiei de cercetare in cauza sau acesteia in colaborare cu alta organizatie de cercetare. Contractarea de astfel de servicii de la terti prin achizitii publice nu afecteaza natura interna a acestor activitati.

Separarea in contabilitate a activitatilor economice de cele non-economice va deveni obligatorie pentru toate institutiile definite ca organizatii de cercetare conform definitiei, pana la sfarsitul anului 2008.

(2) Agent economic este o institutie care presteaza activitati cu caracter economic, adica activitati care constau in oferirea de bunuri si/sau servicii pe piata, indiferent de statutul sau legal sau modul de finantare. Agentii economici pot fi de tip intreprindere mare, mijlocie sau mica.